

Doğan Ergun ile Söyleşi

EMO İzmir Şubesi: *EMO İzmir Şubesi olarak mesleğimizin çınarları ile yapılan söyleşilerimizden bir tanesi sizinle daha önce yapmıştık. Bugün, aradan geçen sürede gelişen elektrik sektörü hakkında ve genç mühendislerle vereceğiniz mesajları almak üzere geldik. Bize özgeçmişinizi ve mühendislik yaşamınızı kısaca tekrarlayarak anlatabilir misiniz?*

Doğan Ergun: 1935 İzmir doğumluyum, Karşıyaka Lisesi mezunuyum. Liseden sonra Almanya'da eğitim imkânı buldum, önce Kesser'de 6 ay Almanca öğrendikten sonra Berlin'de Teknik Üniversitede eğitime başladım. O zamanlar bile zayıf akım vardı ama ben kuvvetli akım dalını tercih ettim. Avrupa'nın tek yüksek gerilim laboratuvarı oradaydı. Doğu Almanya sınırlarını geçip Batı Berline gitmiştik. Üniversitede Berlin Şebekesindeki mühendis de ders veriyordu. Bize şehir şebekesini gezdirir, malzemeleri gösterirdi. Her zaman boş vakitlerinizde gelin inceleyin derdi.

Üniversite eğitimimi tamamladıktan sonra Karşıyaka Naldöken'de tersanede askerlik görevimi yaptım. Askeriyenin iki tane orduvevinin elektrik tesisatının yapımını gerçekleştirdim. Askerlik sonrasında İzmirde çalışabileceğim büyük firma yoktu. İstanbul'da AEG firmasında göreve başladım zaten mezuniyetten sonra 3 ay AEG'de elektrik motorları konusunda eğitim almıştım. İzmirli olduğum için bu yöredeki işleri bana veriyorlardı. Çimento, kağıt fabrikaları ve İzmir rafinerisi projelerinde çalıştım.

EMO İzmir Şubesi: *Bu tesisler yapılırken şalt malzemeleri nereden ve nasıl temin ediliyordu?*

Doğan Ergun: Çoğu malzeme yurt dışından geliyordu. Zamanında temin edilemiyordu. İstanbul Karaköy'de merkezimiz vardı. Malzemeciler de o semtteydi. Aşırı akım rölesi yoktu, akım trafoları yoktu hatta mesnet izolatörü bile yoktu. İzmir Rafinerisinde ve Dalaman kâğıt fabrikasında arabalı sistem AG kesici uygulamaları gerçekleştirdik. O sıralarda Az yağlı kesici üretimi başlamıştı. İzmir'de 4 adet 15 MVA trafosu tesis ettik, halen çalışıyorlar. 1980 yılında Aliağa bölgesinde çelik fabrikaları ve kâğıt fabrikası ile devam etti.

EMO İzmir Şube: *Tariş İplik fabrikasında nötür direncini bağlamamışsınız.*

Doğan Ergun: Evet. Fabrika büyük ve 15 tane trafosu vardı. 6,6 kV beslemelerini kablo ile yapmıştık. Ama yine de küçük şebeke sayılırdı. Direnç bağlasaydık toprak akımları her yerde dolaşırdı. Büyük direnç imalatı yoktu. Ben de takmadım. Eleştirdiler ama sonunda haklı çıktım.

EMO İzmir Şubesi: *İzmir'e dönüş kararını ne zaman aldınız?*

Doğan Ergun: İzmir'li olduğumdan, (doğduğum ev bile hala duruyor) dönüş kararı aldım. İlk yerimiz Çankaya'daydı. Bir de ayrıyeten atölyemiz vardı. Elektrikçiler Çankaya'da idi. Onlar Gıda'ya taşındı, biz de buraya taşındık. Çalışanlarımız çok tecrübelidir. 30 yıldır beraber çalıştığımız arkadaşlarımız var.

EMO İzmir Şubesi: *O yıllardan bu yana teknoloji ve malzemeler çok değişti. Değişimi nasıl takip ettiniz? Üniversitelerle iş birliği yaptınız mı?*

Doğan Ergun: Hayır, yapmadım. Öyle imkan olmadı. Hep yurt dışı firmaları takip ettim. O zamanlar büyük firmaların katalogları vardı. Kitap gibi bilgiler vardı. Onları takip ederdim. Almanca dergileri takip ederdim. İnternet denilen şey yoktu tabii. Bir de başka üretimleri de yakından takip ederiz. Yurt dışı ve yurt içi fuarlara katılırız. Oralardan çok şey öğrendik.

Direnç imalatı ile başladık. 154/34,5 kV trafoların 34,5 yıldız noktası nötr direnci, 6,3 – 10 kV Generatörler için nötr dirençleri, 154 kV tesislerin yüklenicilerine direnç üretimi yaptık. Çelik fabrikalarındaki ark ocaklarıyla birlikte harmoniklerin artmasıyla filtre ve kompanzasyon panoları üretimine başladık. YG ve AG’de pano imalatlarımız devam ediyor.

EMO İzmir Şubesi: EMO İzmir Şubenin düzenlediği Elektrik Tesisat Ulusal Kongre ve Sergisi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Doğan Ergun: Çok iyi oluyor. Biz hep katılırız. Orada gençler geliyor, bana sorular soruyorlar. Onlara anlatı-

yorum. Firmaları ve ürünleri yakından görme imkanları oluyor. Oturumlarda bildiriler vererek faydalı olmaya çalışıyoruz.

EMO İzmir Şubesi: Genç meslektaşlarımıza tavsiyeleriniz var mı?

Doğan Ergun: Bir kere hangi dalı seçtilerse orada kalıp kendilerini geliştirmeleri lazım. Devamlı okumaları, literatür takip etmeleri lazım. Fizik kanunları elektrikte uygulandığından bunları bilmeleri lazım. Meraklı olmaları gerekiyor.

EMO İzmir Şubesi: Şimdi mühendislik yazılımlarla, hazır paket halinde gelen sistemlerle yapılmaya başladı. Nerede teori, nerede pratik birleşimi

oluşuyor? Bunu kavramakta zorlanabiliyorlar.

Doğan Ergun: Neden oluyor diye sormalıyız. Niçin diye sormalıyız. Üniversite bilgileri önemli. Bilgi paylaşımı önemli. İş iyi bilenlere sorabiliriz. Şimdi araştırmak daha kolaylaştı. Bildiğimizi anlatmaktan yorulmadığımız gibi bilmediğimizi sormaktan da çekinmeyiz. Seçtiğimiz malzemelerin kaliteli olması halinde yurt içinden olmazsa yurt dışından alırız. Araştırmak lazım. Hem biz hem de bazı firmalar artık yurt dışına malzeme satabiliyoruz.

EMO İzmir Şubesi: Doğan Bey vakit ayırdığınız için teşekkür ederiz. Sağlıklı ve uzun ömürler dileriz.